

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 20

Gorica - 20. maja 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

DA NAM BOG OHRANI MIR

»Ni miru za hudobnežev, tako pravi sveto pismo. Današnji svet je v božjih očeh gotovo zelo hudoben, ker miru ne more in ne more najti. Išče ga že celo to stoletje in ga še vedno ni našel. Od rusko-japonske vojne leta 1905-1906 ni bilo več miru. Za to vojno so prišle balkanske vojne in libijska vojna. Tem je sledila prva svetovna, ki je zajela skoro cel svet.

Leta 1918 so mislili, da take vojne gotovo ne bo več nikoli. Pa so že začeli vstajati novi temni oblaki na obzorju. Na Daljnem Vzhodu, v Mandžuriji in na Kitajskem grmenje topov skoro ni potihnilo ves čas. Če prištevamo še upor Abd-el-Krima v severni Afriki zoper Francoze in Špance leta 1923-24 lahko rečemo, da pravega miru po prvi svetovni vojni svet ni mogel najti. Še huje je prišlo, ko so japonski militarizem na Daljnem Vzhodu, italijanski in nemški v Evropi začeli resno pripravljati osvajalne vojne. Leta 1936 se je začela abesinska vojna, nato leta 1939 druga svetovna vojna, ki se dejanski ni še nehala, saj vojna na Koreji in sedaj v Indokini ni drugega kot nadaljevanje druge svetovne vojne.

V zgodovini poznamo tridesetletno vojno in stoletno vojno. Toda to so bile vojne, ki so zajele le majhen del sveta, le del Evrope. Sedanje pa prej ali slej zagrnejo v svoj vrtnec vse narode in dežele. Nekdaj so bile vojne grozne, zato so se jih ljudje vedno bali. Prosili so: »Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod!« Danes so vojne še strašnejše. Zato se jih ljudje še bolj boje. Vsaka nova vojna je okrutnejša, bolj brezobzirna, vsaka bolj totalitarna. In vendar svet ne more najti miru, čeprav se vojne boji in trepeče pred njo posebno sedaj, ko se mu napoveduje atomska in nuklearna vojna. Kakor začaran hrepeni današnji človek po miru, a sili vedno bolj v vojno. Odkod to prekletstvo? Od greha. »Ni miru za hudobnežev.« Ta izrek sv. pisma se uresničuje danes bolj kot kdaj koli prej. Da je tako, razvidimo tudi iz fatimskega poročila. Tam je Mati božja že leta 1917 napovedala, da bo na svetu mir, če se bodo ljudje spreobrnil. Ljudje se niso spreobrnil in zato tudi ni miru.

Bog pa pravi o sebi: »Jaz mislim misli miru in ne kazni.« Tega se sv. Cerkev zaveda. Bog noče vojne, temveč hoče najljubše živje v miru. Zato si je Cerkev vedno in vsak čas prizadevala za mir in spravo med narodi. To se kaže še posebno v tem stoletju. Znana so prizadevanja za mir papeža Benedikta XV. med prvo svetovno vojno, tako da so ga v Italiji začeli imenovati »papeža polomasa, ker je nago-varjal vojskujoče se stranke k miru. Posebno pa se je pokazalo poslanstvo miru sv. Cerkev v zadnji vojni pod papežem Pijem XII. Papež Pacelli ali tudi angelski pastir se je izkazal za resničnega pastirja človeškega rodu od svoje izvolitve do danes. Koliko si je prizadeval, da bi se druga vojna ne začela, koliko se je trudil, da bi se kmalu končala ali da bi vsaj omilil njene grozote. Veliko ni mogel doseči, ker so ljudje v totalitarni vojni izgubili vsak čut za usmiljenje in za dostojanstvo človeka. Kljub neuspehom iskrenega prizadevanja za mir sv. očeta in Cerkev nihče ne more upravičeno odrekati. Papežev božične poslanice, delo papeških komisij po vojni, govori sv. očeta dovolj zgovorno pričajo o tem. Tudi vsa leta po vojni je sv. oče vse storil, da bi se ljudje pomirili. Tudi komunisti, njegovi nespravljivi sovražniki so to priznali. Zadnji govor sv. očeta na velikonočni praznik, ko je obšodil uporabo atomskega orožja, je prineslo celo glasilo ital. komunistov »Unità« in slovensko »Delo«.

Toda vse to prizadevanje Cerkev in papeža se izgublja v svetu kot bežen odmev. Človeške strasti, sovraštvo, vojni trušč ga preglasujejo. Kje še iskati pomoči, da ne zdrknemo v novo še huje nesrečo? Sveti oče vidi le še eno izdatno pomoč: Molitev in češčenje Mater božje. Zato opazimo, kako sv. oče vedno češče poziva svet k molitvi in pokori in to posebno letos v Marijinem letu. »V tvojem imenu, o Brezmadežna, naj se zavedo ljudje, da so si bratje,

in narodi, da so člani ene družine, nad katero naj zasveti sonce splošnega in odkritosrčnega mira.« Tako nas uči sv. oče, naj molimo v tem letu. Tako se posebno sedaj v mesecu maju razlega molitev krščanskega ljudstva po vsem svetu.

In vendar ni še dovolj. Preveliki grešniki smo, da bi nas Bog uslišal. Zato se sv. oče obrača posebno na nedolžne otroke, naj molijo. Ko je pariški kardinal Feltrin sprožil misel, naj bi v mesecu maju vsi otroci eno nedeljo molili in se žrtvovali za mir, je sv. oče osvojil to idejo in preko osrednjega odbora za Marijino leto v Rimu določil, naj bo ta nedelja ravno pri-

hodnja 4. nedelja v mesecu maju. Ta dan naj vsi naši otroci, zlasti še prvoobhajanci molijo, prejmejo sv. zakramente in se žrtvujejo, da bi Bog po priprošnji blažene Device Marije ohranil svetu mir. Bomo mi in naši otroci ta klic preslišali? Trdno smo prepričani, da se to ne bo zgodilo. Kakor smo prejšnje nedelje molili v razne druge namene, določene po osrednjem marijanskem odboru, tako hočemo prihodnjo nedeljo moliti za mir. K temu nas pozivajo tudi naši škofje. Zato, otroci, nedelja 23. maja naj vas najde vse okrog Marijinih oltarjev v molitvi, da Bog ohrani mir in da se ljudje poboljšajo.

vojna. Laoški zastopnik je izjavil, da gre v primeru njegove dežele za čisto navadno invazijo in da so napadalci tuje po plemenu in veri. Zunanji minister Kambodže pa je pripomnil, da je Kambodža v najboljših odnosih s Francijo in da ne potrebuje s strani napadalcev, ki so v službi tuje sile, nobene osvoboditve.

Vietnamski predlog

Ker se nanaša francoski načrt samo na ukinitve sovražnosti, je podal tudi vietnamski zastopnik Pham Von Dong svoj načrt, ki predvideva tudi politično rešitev vietnamskega vprašanja. Ta načrt, ki je nekaka izpolnitev francoskega načrta, zahteva sklenitev sporazuma, ki naj bi onemogočil vsak nov napad ter garantiral pravi, trajni mir. Ta načrt izključuje vsako delitev narodnega ozemlja. Vietnamski zastopnik je omenil, da se bodo odnosi med Vietnamom in Francijo uredili na podlagi skupne francoskovietnamske izjave z dne 28. aprila 1954, ki predvideva podpis dveh temeljnih pogodb. Prva pogodba bo priznala Vietnamu popolno neodvisnost, medtem ko se druga tiče pridružitve Vietnamu k Francoski uniji in sicer na podlagi popolne enakopravnosti s Francijo.

Kar se tiče notranje politične ureditve, je dejal vietnamski zastopnik, mora biti priznano dejstvo, da je le Bao Dajeva vlada postavni predstavnik Vietnamu. Svobodne volitve bi se morale izvršiti pod nadzorstvom ZN, kakor hitro bi varnostni svet ZN ugotovil, da je državna oblast vzpostavljena na celotnem ozemlju Vietnamu. Vietnamska država se obvezuje, da ne bo preganjala oseb, ki so sodelovale s komunisti.

To bi bili torej načrti o rešitvi indokitajskega vprašanja, ki so jih predložili zastopniki komunistov in svobodnih narodov v preteklem tednu v pretres. Francoskovietnamski načrt je v ostrem nasprotju z vietminhovim načrtom, posebno kar se tiče politične rešitve indokitajskega vprašanja. Možni so še drugi

načrti, kot na pr. ustvaritev posebne vmesne vietminhovske države med Kitajsko in Indokino, toda tega načrta, o katerem se je že veliko pisalo, ni do sedaj še nihče predložil.

V preteklem tednu so poleg indokitajskega vprašanja razpravljali tudi o korejskem vprašanju, seveda brez vsakega bistvenega uspeha. Južni Korejci so se toliko vdali, da bi se vršile volitve na celotnem korejskem ozemlju in ne samo v Severni Koreji, kot so prvotno zahtevali. S tem so ugodili svojim zapadnim zaveznikom, kar pa ne pomeni, da so se komunističnemu predlogu kaj približali. Glavna razlika med komunističnim stališčem in med stališčem svobodnih narodov je ravno v načinu, kako naj bi se te volitve vršile. Med tem ko zahtevajo zapadni zavezniki volitve pod nadzorstvom ZN, jih zahtevajo komunisti brez takega nadzorstva. In to je tista točka, o kateri se ne bodo najbrže nikoli sporazumeli.

Edini resnični uspeh, ki so ga dosegli pretekli teden v Ženevi, je sporazum o izpraznitvi ranjencev iz Dien Bien Fuja, toda še v tem delajo komunisti razne težave, ker nočejo popraviti letališča, da bi mogla velika transportna letala pristati v razbiti trdnjavi ter odpeljati težko ranjene ujetnike v hanojske bolnišnice. To je bil vzrok, da so prepeljali Francozi v preteklem tednu le 16 težko ranjenih vojakov s helikopterji v Hanoi in še te so morali zaradi predolge poti, ki je ta letala nezmorejo, prepeljati najprej v Luang Prabang in od tam šele na končni cilj.

Medtem postajajo boji ob ustju Rdeče reke vedno ljutejši. Komunisti so zbrali okoli kraja Fuli, ki leži kakih 35 km južno od Hanoja, vojsko kakih 100.000 mož. Tja hiti tudi zmagovalci pri Dien Bien Fuju general Džap s svojo dobro opremljeno armado, da bi zadal francoskim in vietnamskim četam zadnji in odločilni udarec. To so seveda njegove želje, ki pa niso brez vsake podlage. Če ne pride v kratkem do miru, čakajo Francozi v Indokini še zelo težki dnevi.

Indokitajsko vprašanje v Ženevi

Uradne razprave o indokitajskem vprašanju so se pričele v Ženevi drugi dan po padcu Dien Bien Fuja, to je v soboto 8. majnika. Tem razpravam predsedujeta, kakor je bilo že prej domenjeno, izmenoma britanski in sovjetski zunanji ministri.

Razprave so se pričele v težkem vzdušju francosko-vietnamskega poraza pri Dien Bien Fuju. Padec te utrjene posadke je treba namreč smatrati, kljub vsej njeni hrabrosti za precej težak vojaški poraz francoskih in vietnamskih sil. Ta padec je sprostil izdatne vietminhovske čete, ki bodo stopile prej ali slej zopet v akcijo ter otežile že itak težki položaj francoskih in vietnamskih sil.

Poleg tega je padec Dien Bien Fuja napravil komuniste bolj nepo-

ustljlive in samozavestne ter jih postavil v položaj zmagovalcev, ki se pogajajo s premaganim sovražnikom. Na vsak način je bilo komunistom in njihovim kitajskim in sovjetskim zaveznikom mnogo na tem, da bi padla trdnjava neposredno pred začetkom ali vsaj v začetku indokitajske konference. Mnogi vojaški izvedenci so celo mnenja, da bi bili komunisti zavzeli Dien Bien Fu, če bi bili hoteli, lahko že davno prej, a da so nalašč odlašali do zadnjega hipa, da bi bil učinek te njihove zmage tem bolj svež in prepričevalen. Ali odgovarja ta trditve resnici, je težko reči; pa četudi ne odgovarja, moramo reči, da je bilo vietminhovcem zelo na tem, da zavzamejo trdnjavo še pred začetkom indokitajske razprav, da bi mogli svoje zahteve tudi z vojaško zmago podkrepiti.

Francoski predlog

Na prvi razpravi o indokitajskem vprašanju je nastopil kot prvi govornik francoski zunanji minister Bidault, ki je podal in razložil francoski načrt o rešitvi indokitajskega vprašanja. Bidaultov načrt predvideva samo pogoje za ukinitve sovražnosti v Indokini. Po tem načrtu bi se morale redne čete obeh nasprotnikov zbrati v desetih dneh po podpisu premirja na natančno določenih krajih, medtem pa bi bilo treba vse neradne čete razorožiti. Nadalje bi bilo treba izpustiti na svobodo vse vojne ujetnike in ujetje civiliste. Nadzorstvo nad izvedbo vseh teh pogojev bi prevzela posebna mednarodna komisija. S

podpisom tega sporazuma bi se morale sovražnosti takoj ustaviti.

Zavračajoč vietminhovsko zahtevo, da bi se morala udeležiti razprav indokitajske konference tudi komunistična zastopnika Kambodže in Laosa, je Bidault poudaril, da je položaj v Laosu in Kambodži drugačen kot v Vietnamu, kjer razsaja državljanska vojna, medtem ko je v Laosu in Kambodži ni. O Laosu in Kambodži je Bidault rekel, da so tam le sovražne komunistične čete, ki so brez vsake vojne napovedi vdrlje v ti dve deželi. Tudi te čete bi bilo treba umakniti oziroma razorožiti.

Vietminhov predlog

Par dni za Bidaultom so tudi vietminhovci predložili svoj načrt za ureditev indokitajskega vprašanja. Njihove zahteve se dajo posneti na kratko v sledečih točkah:

Francija mora priznati komunistične vlade Vietnamu, Laosu in Kambodži. Iz Indokine je treba umakniti vse tuje sile v roku, ki se mora sporazumno določiti. V vseh treh državah se morajo izvesti svobodne volitve (v komunističnem smislu seveda). Vietminh je pripravljen dati izjavo, da bo preučil možnost o pridružitvi vseh treh držav k francoski uniji. Vlade treh držav bodo priznale gospodarske in kulturne pravice Francije v teh treh državah. Obe stranki se obvezeta, da se hočeta vzdržati represalij napram tistim, ki so se borili v nasprotnikovih vrstah. Vsi ti ukrepi bi se izvedli po popolni ukinitvi sovražnosti na vsem ozemlju in po sprejetju sporazuma, temelječega na sledečih točkah: Popolna ukinitve bojev, prepoved uvažanja v Indokino novih čet, orožja in municije ter nadzorstvo nad premirjem s strani mešanih komisij, sestojecih iz

zastopnikov obeh strank.

Medtem ko govori francoski načrt predvsem o ustavitvi sovražnosti, se vietminhov načrt nanaša na celotno rešitev indokitajskega vprašanja, a vsebuje za svobodne narode nesprejemljivo zahtevo o »svobodnih« volitvah brez vsakega mednarodnega nadzorstva in po umiku iz Indonezijske vseh tujih, to je francoskih čet.

Bidault je vietminhov načrt v začetku popolnoma zavrnil, pozneje je pa to svojo zavrnitev po svojem glasniku nekoliko popravil, češ da bi se dalo o njem vendar razpravljati, akoravno vsebuje nekaj točk, ki jih Francija ne more sprejeti.

Ameriški zastopnik se je izjavil, da pomeni komunistični načrt brez-pogojno kapitulacijo pred komunisti.

Britanski zunanji minister Eden je poudaril, da se strinja z namestnikom ameriškega zunanjega ministra Bedellom Smithom, naj služi francoski načrt kot podlaga za pogajanja.

Zastopnika Laosa in Kambodže sta odklonila komunistično trditev, da vlada v njunih državah državljanska

Boj zoper brezposelnost v Italiji

Italijanski ministrski svet se je bavil pretekli teden podrobno z brezposelnostjo v državi ter sprejel v tem oziru nekaj načelnih smernic, ki se jih bodo morala držati ministrstva in drugi državni uradi, da se brezposelnost kolikor mogoče omeji. Med temi smernicami so sledeče posebno važne.

Predvsem je treba dokončati vsa nedokončana dela. Pri izbiri novih del je treba začeti najprej s tistimi, ki nudijo gotovo in večjo korist. Treba je nadalje dati prednost tistim delom, ki so v stanu vzbuditi in podpreti privatno iniciativo in privatni kapital. Prednost imajo tudi tista dela, ki so v stanu povečati stalno zaposlitev ter povečati narodno proizvodnjo in narodni dohodek, oziraje se pri tem na stanje plačilne bilance.

Pri izbiri vrste dela je treba dati prednost delom, ki služijo kmetijstvu, kot so namakalna in izboljševalna dela in dela za povečanje plodne zemlje in za ustvaritev novih malih kmetij.

Za temi pridejo javna dela, začeniši z deli, ki jih lahko prevzamejo avtonomna društva in zasebniki, kot n. pr. avtomobilske ceste. Posebno skrb je treba posvetiti zidanju raznih šol, kar ne bo služilo samo zmanjšanju brezposelnosti,

ampak tudi odpravi in omejitvi nepismenosti.

Ministrski svet je sprejel tudi načelo o omejitvi nadurnega dela; ki je tudi eden izmed vzrokov sedanje brezposelnosti v Italiji. Na ministrstvu za delo so namreč izračunali, da bi z odpravo nadurnega dela zaposlili lahko kakih sto tisoč brezposelnih delavcev.

Poleg tega je ministrski svet dvignil dobo za vstop v delo od 14. na 15. leto ter priporočil ministru za zaposlitev skrb za stanovsko izobrazbo mladine.

To so glavna navodila, ki jih je dala Scelbova vlada podrejenim uradom, da bi zmanjšala sedanjo brezposelnost. In priznati je treba, da se vlada resno trudi, da bi prinesla tudi v tem oziru kako olajšavo. Čudežev seveda tudi Scelbova vlada ne more delati, a tega ni kri-va vlada, ampak v prvi vrsti preobljudenost države in pomanjkanje naravnega bogastva. Vsaka vlada se mora držati trdih gospodarskih zakonov, ki jih ne sme prekoračiti, če noče razmere še bolj poslabšati. Zahtevatvi od vlade, da mora odpraviti vsako brezposelnost, je otročje, in vendar se to zahteva in ne samo od strani komunistov, ampak tudi od strani ljudi, ki niso komunisti, a ki jim sedanja vlada ni po godu.

Čemu Marijine družbe

Pred petimi leti bi na to vprašanje odgovoril brez oklevanja: pri nas so sedaj Marijine družbe brez pomena. Pustimo, naj se delujejo, dokler morejo. Dolgega življenja tako nimajo več pred seboj.

Istega mnenja je danes še marsikateri. Takemu bi jaz rekel: Zelo se motiš! Tako govoriš, ker ne poznaš zgodovine Marijinih družb na Primorskem. Še imajo družbe življenje pred seboj, če bodo znale izrabiti priliko, ki jim jo prinašajo moderni čas in potrebe modernega apostolata.

Do tega prepričanja sem prišel po delovanju v Marijini družbi. Pri tem delu sem spoznal, kako moč ima taka organizacija, ki si je pridobila v cerkveni zgodovini že večstoletno, v trpljenju in odpovedi preizkušeno življenje.

Evangeljske besede: »Po sadovih jih boste spoznali,« veljajo tudi za Marijine družbe na Primorskem. O nekaterih res ni več duha in ne sluha, a druge hranijo krasne spomine na uspešno delovanje posebno v času fašizma, ko je bil vsak njihov nastop navezan na težko preizkušnjo. Te svoje preizkušnje so pa z vztrajnostjo prestale, ker so dobivale moč od Boga in od Marije. Vse druge organizacije, ki te moči niso imele ali ki si jo niso znale pridobiti, so ostale strte pod hudim pritiskom.

Do te ugotovitve sem prišel pri svojem delu za Marijino družbo. Ne vem, če so drugi na to pomislili. Zlasti ne vem, če so pomislili, da nam Marijine družbe dajejo jasen in neizpodbiten dokaz, da se je narodna zavest ohranila tam, kjer je naša trdna podlaga v verskem prepričanju; ne pa narobe. Ne samo to. V zmedbi, v času osvobodilne borbe in po drugi svetovni vojni so se znašle te tiste družbenke, ki so bile trdno zgrajene na katoliških načelih in ne samo na narodni podlagi.

To nam je resen opomin za bodočnost. Edino tiste slovenske organizacije bodo ostale pri življenju, ki bodo odločno pokazale svoj katoliški program. (Ali se ne tega zavedajo bolj naši nasprotniki raznih vrst kakor mi sami?) Organizacije, zgrajene samo na narodni podlagi, posebno še brez jasnega katoliškega socialnega programa, ne bodo živlele. Take organizacije bodo v bodočnosti pomagale pokopavati narodno zavest, da ne govorimo o verskem prepričanju, kar je za nas najvažnejše.

Nisem prerok in nočem biti. Vesel bi bil, če bi s prepričanjem mogel napisati drugače. Kdo mi bo rekel, da ne poznam naših razmer, če tako pišem. Razmere pred dvajsetimi leti so bile težke. Še težje so danes, ko se bije ne samo hud boj proti slovenskemu življenju, ampak še huji proti krščanskemu življenju v slovenskem narodu. Kdor gleda samo na prvo in ne na drugo, ne pozna tukajšnjih razmer. Kdor skuša rešiti samo prvo, bo s prvim napravil tudi drugo.

Vse to je pa resen opomin tudi za Marijine družbe. Ostale bodo pri življenju, če bodo spoznale, kaj zahteva od njih sedanjí čas.

Sv. oče Pij X. jim je odkazal čast, da jim je dal uradno pooblastilo za apostolat, za apostolsko delo. V imenu Cerkve in ne samo v svojem imenu morejo pomagati pri širjenju božjega kraljestva na zemlji. V tem delu, ki ga je odkazal sv. oče v svoji uvidenosti, je njihova moč za nadaljnje delo, pogoj njihovega obstoja.

Žene, matere in dekleta, ki ste na Primorskem članice Marijinih družb, pogumno na delo! Strnite svoje organizacije! V ljubezni do Marije, v molitvi, pri svetih zakramentih in v vaji krščanskega življenja utrdite same sebe. Potem pa stopite iz svojega zaprtega okolja, ki mora ostati vaš dom, v prostrano božje kraljestvo na zemlji in pomagajte delavcem v vinogradu Gospodovem. Ta pomoč naj bo v molitvi, darovanju svojih žrtev in trpljenja, v ljepih zgledih krščanskega in narodnega življenja in, kjer je to mogoče, tudi v besedi in delu.

To je ideal, ki vam ga kaže sveta Cerkev. Vsak lep in vzvišen ideal je pa privlačna sila za mlade moči, ki se včasih bojijo ne samo Marijinih družb, ampak vsake katoliške organizacije.

Pokažite, kako lepa je služba za Boga in za Marijo, in kako lepa je služba za sveto Cerkev in za bližnjega.

Dr. L. Šk.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Prihodnji teden izide list v sredo 25. maja, ker bo v četrtek praznik.

Botri in botre!

Svojim birmancem darujte predvsem lep in praktičen molitvenik. Najbolj jim boste ustregli z dr. Pečjakovim »Večnim življenjem«, ki je izšlo že v 14. izdaji in ga dobite v Katoliški knjigarni v Gorici ter pri Fortunatu v Trstu.

Peta povelik. nedelja

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Resnično, resnično, povem vam: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Doslej niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno. To sem vam govoril v prilikah; pride pa ura, ko vam ne bom več govoril v prilikah, ampak bom bom očitno oznanjeval o Očetu. Tisti čas boste prosili v mojem imenu in vam ne pravim, da bom jaz prosil Očeta za vas; zakaj Oče sam vas ljubi, ker vi mene ljubite in verujete, da sem prišel od Boga. Izšel sem iz Očeta in prišel na svet; zopet zapuščam svet in grem k Očetu.« — »Glej,« mu reko njegovi učenci, »zdaj očitno govoriš in ne pripoveduješ nobene prilike. Zdaj vemo, da vse veš in ne potrebuješ, da bi te kdo vpraševal. Zato verujemo, da si izšel od Boga.« (Jan, 16, 23-30).

NEPOZNANA VELEMOČ

Že v raju je Bog zaklecal: »V potu svojega obraza boš jedel kruh.« To božjo postavo taji lenuh. Meni, da bo zemlja dajala kar sama od sebe. Meni, da bo trgal štruklje kar z grma, kot v bajni deveti deželi. Hočejo pa, da se ta božja postava spolnjuje, — čeprav Boga nočejo — posebno tisti v našem času, ki se prizadevajo, svet preurediti. Čeprav so zastopniki razvoja, zavračajo ves dosedanji razvoj. Trudijo se s petletkami, prisilnim in udarniškim delom, s prisiljenimi zadržkami itd., da bi ustvarili boljše bodočnost.

Pri vsem tem naporu se slabo dosega cilj: boš jedel kruh. Silno pa prihaja do izraza: v potu svojega obraza!

Zato sami početniki teh reform zdvajajo nad svojimi načerti. Ljudje pa tudi tožijo, da so bolj lačni in strgani, kot so bili poprej, ko vseh teh stvari ni bilo.

Na nekaj pozablja ti reformatorji: človek ne ustvarja, le pretvarja; le zaliva, ne daje pa rasti. Zastonj se trudijo zidarji, ako Gospod Bog ne zida. Ta pa ni kak domišljav diktator, ki gleda, koga bi požrl, ampak je dober Oče, ki vsakemu pomaga, kdor se k njemu zateka. Hoče, naj priznavamo resnico, da je on vsemožečen, mi slabotni. Hoče, naj mu damo čast, ki mu gre, namreč, da je on vladar. Če zahteva zemski vladar časti po raznih paradah, še bolj gre čast Vladarju vesoljstva!

Z drugo besedo: Bog hoče, da ga prosimo, da ga častimo. Tedaj je z nami. Tedaj smo močni.

Menijo pa tisti, ki jim tile reformatorji niso všeč, da molitev prav uporabljajo, če raztreseno in mlačno molijo. Čudijo se, če kljub taki molitvi ne dosežejo vsega, kar prosijo. Zeleno poleno, na katerem umira medel plamenček, ne da ognja in gorkote in moči. Raztresena molitev je molitev, toda slabotna, ne priključ bogatega blagoslova iz nebes. Goreča molitev te preobrazi, pobožanstvi; približa te Bogu, Bog ti pa da pomoč v tvojem delovanju. Pot obraza je blagoslovljen; ješ, da rečem v podobi, kruh v obilici. Za tako molitev predvsem velja Jezusova obljuba: »Prosrite in boste prejeli... kdor išče, najde, kdor trka, se mu odpre.«

Molitve je nepoznana velemoč. Še bolj nepoznana velemoč je zbrana molitev. Posluži se te velemoči!

Iz življenja Cerkve

OTROCI PRI SV. OČETU

V nedeljo drugega maja je bila v cerkvi sv. Petra v Rimu spet po dolgem presledku papeška audienca. Sprejem je sv. oče namenil otrokom italijanskih ljudskih šol. Nad 20.000 se jih je zbralo. Otrokom so se pridružile močne skupine drugih romarjev. Ko so na nosilnici prinesli v cerkev sv. očeta, so ga vsi zbrani in zlasti otroci navdušeno pozdravljali. Otroci so ga naravnost zagrnili z nageljni.

Za otroke je imel sv. oče poseben govor. Zahvalil se jim je za pozdrav, nato pa jih je opozoril na razne nevarnosti, ki jim pretijo. Ob pogledu na njih nedolžne oči vstaja papežu vprašanje, ali bodo njihova srca ostala čista, ali pa jih bo zasenčil črni oblak greha in neprijateljstva s Kristusom, kakor se je to žal zgodilo z mnogimi njihovimi vrstniki. Spomnil jih je na nevarno kačo, ki se skriva pri igri, v kinopredstavah in za neprimernimi razgovori. »Otroci, pozor!« je dejal sveti oče, »akadar prihaja kdo, ki bi vas hotel odtrgati od duhovnika, od cerkve!« V kači skriti sovražnik se skriva, zato morajo biti otroci previdni in naj se zatekajo k nebeški Materi, ki jih bo sprejela pod svoj plašč. Na troje vprašanj, ali hočejo biti dobri, pridni in poslušni, je iz 20.000 grl zadonel glas: Da, hočemo!

Na koncu svojega govora je papež pozval otroke, naj molijo in naj radi prihajajo k Jezusu, ki je prijatelj otrok. — Sprejem je bil izredno prisrčen.

SVETOVNI DAN MARIJINIH DRUŽB

Za voditelja svetovne zveze Marijinih kongregacij je sv. oče imenoval naslovnega nadškofa Jožefa Gawlina. Svetovni dan Marijinih kongregacij se bo praznoval vsako leto na drugo nedeljo v maju. Prvi tak svetovni dan je bil preteklo nedeljo, zato je imel novi voditelj poseben nagovor po vatikanskem radiu. Nagovor so potem prenašali v 24 različnih jezikih za vse Marijine kongregacije na svetu.

NOVI SVETNIKI

Po naročilu sv. očeta sklicuje konzistorialna kongregacija na posvet vse v Rimu in bližnji okolici bivajoče patriarhe, nadškofe, škofe in opate. Posvet se bo vršil dne 20. maja. Na posvetu bodo povedali svoje mnenje ali naj se proglasijo za svete naslednji blaženi: Pij X., Peter Alojzij Chanel — mučenec, Gasper Del Bufalo, Jožef Pignatelli, Dominik Savio in Maria Di Rosa.

KARDINAL SPELLMAN BO VODIL AMERIKANSKO ROMANJE V RIM

Na kanonizacijo papeža Pija X., ki bo letos v Rimu 29. do 30. maja, bo pripeljal ameriški kardinal Francis Spellman več kot 200 ameriških romarjev iz kakih 20 ameriških zveznih držav. Tako bo bral slovesno sv. mašo v zgodovinski notredamski katedrali v Parizu.

Med drugimi večjimi skupinskimi romanji, ki so letos napovedana v Združenih državah, sta še dve drugi, eno v Montreal v Kanadi, drugo k sloviti Marijini božji poti v Guadalupe v Mehiki.

IZREDEN PRIMER NA KOREJI

Agencija Notizias Cattolicas poroča o izrednem primeru, ki se je dogodil na Koreji. Pater Thien iz Misijona Phong My je bil od rdečih nenadno aretiran in mu niso dovolili niti da bi shranil 100 hostij, ki jih je skrival v gozdu. V ječi ni dobil nikoli dovoljenja, da bi smel po hostije. Pater je nato v ječi umrl. Leto kasneje se je napotil v tisti gozd pater Huy, ki je našel vse hostije nedotaknjene navzlic vročini in tropski vlagi. S hostijami je obhajal vernike, eno pa je shranil za spomin na ta izredni dogodek.

KAKO SODIJO AMERIŠKI DELAVSKI VODITELJI O SOCIALNI OKROŽNICI PIJA XI.

George Meany, predsednik Ameriške delavske zveze, je za 15. maj, to je za 23. letnico izida socialne okrožnice papeža Pija XI. o »obnovitvi družbenega reda« napisal za majsko številko revije »The Catholicic Mens«, ki je glasilo »Ameriške zveze katoliških mož«, članek, v katerem navaja posamezne odstavke iz omenjene okrožnice, nato jih pa takole ocenjuje:

Čudežno ozdravljenje v Gorici

Dne 1. maja 1930 je umrl v Milanu v starosti komaj 33 let zdravnik dr. Rihard Pampuri, iz reda usmiljenih bratov. Potem ko je diplomiral iz zdravilstva in kirurgije na univerzi v Paviji, je postal okrožni zdravnik v Morimondo blizu Milana. V želji, da bi se popolnoma daroval Bogu in trpečim bratom, bolnikom, je leta 1927 stopil v red usmiljenih bratov. Bil je nekaj časa tudi v zdravilišču sv. Justa v Gorici. Po samih treh letih vzornega redovnega življenja, ki je bilo ena sama žrtev za bolnike, je umrl v sluhu svetosti. Njegovo truplo počiva v župnijski cerkvi rodne vasi Trivolzio pri Paviji.

Preteklo je šele 24 let od smrti brata Riharda dr. Pampurija in že se pripravljajo uveditev postopka za njegovo razglasitev za blaženega.

Preden apostolska stolica dovoli, da se začne s postopkom pri razglasitvi božjega služabnika za blaženega, se mora po pravu ugotoviti, da je nauk v njegovih spisih čist, da obstoji sloves o njegovi svetosti, čednostih in čudežih ter da se mu še ni izkazovalo javno češčenje.

Pretekli teden se je na goriskem ordinariatu vršil informativni postopek o slovesu čudeža, ki naj bi se bil izvršil na priprošnjo brata Riharda Pampurija pred dvema leti v zdravilišču sv. Justa v Gorici. Ves teden so se vršile pod predsedstvom samega g. nadškofa seje sodišča, ki je zasliskalo ozdravljenca samega, njegove ožje sorodnike, zdravnike, bolničarje, zdravniške izvedence itd. Sodni spisi so bili nato uradno zapečateni in odposlani na sv. stolico. In ker je z objavo postopka prenehala obveznost tajnosti, prinašamo kratko poročilo o čudežnem ozdravljenju.

Kmet Bogdan Comand je že od leta 1938 dalje čutil želodčne motnje. Dne 10. maja 1952 so se te motnje zelo poostrele in dne 16. maja so ga iznenada popadle skelečne notranje bolečine, kot bi se mu bilo nekaj pretrgalo v črevesju. Zdravnik dr. Adalbert De Gressi je ugotovil težke znake odprtja čira na želodcu in odredil takojšnji prenos v bolnišnico.

Dne 17. maja zvečer so pripeljali bolnika v zdravilišče sv. Justa v Gorici. Službojoča zdravnik dr. Julij Zottar in dr. Ferucij Voltini sta ugotovila akutno vnetje trebušne mreže vsled odprtja čira na dvanajsterniku (peritonite da ulcera duodenale perforata). Kirurg dr. Tulij Barnaba je potrdil diagnozo in izjavil, da je stanje bolnikovo brezupno in da je zaman vsak kirurški poseg. Pristal je na operacijo samo radi prošnji bolničarja g. Jurija Bertozzija, bolnikovega zeta.

Ko je dr. Barnaba v pričujočnosti asistentov dr. Zottarja in dr. Voltinija odprl bolnikovo telo, so videli, da je bilo vse drobno preplavljeno z belkasto tekočino, z žolčnim izcedkom in drobci hrane. Kirurg je vzkliznil: »Ni več pomoči! Samo Bog ga more rešiti!« S sesalko so izčrpali nesnago, vnesli nekaj penicilina in streptomicina, postavili odvajala in trebuh spet zasili, ne da bi se bili dotaknili čirove

»Če vse to drugo za drugim preučimo in pretehtamo z ozirom na socialistično in komunistično ravnanje, pa tudi z ozirom na zlorabe neodgovornega kapitalizma, mora vsak poštemomislec človek priznati, da je v tem nauku res nekakšen radikalizem, toda radikalizem v svojem pravem pomenu, osnovan, temeljen in — pravi.«

Cerkev ima vso pravico, da v sodobnem svetu izpregovori tudi o socialnih in gospodarskih vprašanjih. Tega se zavedajo tudi ameriški škofje in že v letu 1919 so podprli zakonodajo, ki naj da pravico delavcem do združevanja, podprli pa tudi gibanje za povišanje plač, za zidanje delavskih stanovanj, za socialno zavarovanje, za določitev najnižjih plač in za preprečevanje pretranih dobičkov pri javnokoristnih uslugah.

»Vsakdo, katoličan ali nekatoličan, — zaključuje svojo razpravo Meany — bi moral in bi moral sprejeti načela, ki jih prinašajo papeške socialne okrožnice. Ta načela so namreč načela zdrave in osnovne družbene moralnosti.«

OBISK SV. MAŠE NA SVETU

Irski katoličani se med vsemi katoličani na svetu v največjem odstotku udeležujejo nedeljske sv. maše. To je trdil znani angleški pridigar po radiu pater Agnello Andrew. Na drugem mestu, to bo vsekakor vzbudilo začudenje, naj bi bili katoličani Združenih držav Severne Amerike. Katoličani Velike Britanije naj bi bili na tretjem mestu s 30% katoličanov, ki obiskujejo nedeljsko mašo. Francija predstavlja 25% katoličanov, ki hodijo k nedeljski maši. Za Španijo je Andrew dejal, da ni mogel ugotoviti odstotka. V Braziliji gre 5% katoličanov k nedeljski sv. maši. V Čile pa, kakor je trdil pater Andrew, je zelo težko videti kakega človeka pri nedeljski maši.

odprtine, ker se jim je zdel zaman vsak nadaljnji poseg in ker tudi bolnikovo srce ni moglo prenašati nadaljnje narkoze. Ker je kirurg smatral, da bo smrt nastopila v najkrajšem času, je o tem obvestil sorodnike in ni dal nikakega zdravniškega predpisa.

Usmiljeni brat Pavel Breda, bolničar operacijske sobe, je tedaj stopil na hodnik ter rekel bolnikovi hčeri Luvi in drugimi sorodnikom: »Ni pomoči! Vdajte se v voljo božjo!« Tedaj pa mu je padel pogled na sliko služabnika božjega br. Riharda Pampurija, ki je visela na steni. Pokazal je z roko na sliko in rekel: »Postavimo bolnika pod njegovo zaščito!« Brat Pavel in Comand Lavra sta skupno pomolila k br. Pampuriju in položila njegovo podobico pod bolnikovo vzglavje.

Zjutraj ob 7h se je bolnik zbudil iz narkotične omame in izjavil, da se počuti dobro. Zahteval je hrane, vina, cigaret. Poljubil je podobico br. Riharda Pampurija in se izročil njegovi priprošnji. Okrog 8. ure je kirurg dr. Barnaba telefonično vprašal, kdaj je bolnik umrl. Ko so mu odgovorili, da izgleda kar dobro, je ves začuden prihitel v bolnišnico, preiskal bolnika in vzkliznil: »Tu je neki svetnik, ki dela čudeže!«

Bogdan Comand ni od onega trenutka dalje občutil nikoli več najmanjše notranje motnje in na radiografiji ni najmanjšega znamenja o kakem čiru. Pa tudi zunanja kirurška rana se je izredno hitro zdravila, tako da je g. Comand čez tri dni že korakal s cigaro v ustih po hodnikih zdravilišča in da je peti dan po operaciji peš prihodil na Travniki, si kupil četrto kilograma črešenj in jih pridno pozobal. Dne 31. maja 1952 je že bil doma v Ločniku, jahal na konju brez sedla, nesel vrečo težko 105 kg. In še danes je popolnoma zdrav. To trdne ne samo g. Comand sam in vsi njegovi znanci, ampak tudi sveža radiografija, pismena poročila o izvedniškem pregledu dveh zdravnikov, kakor tudi ustna pričevanja radiologa dr. Roka Rocco in zdravnikov izvedencev dr. Adolfa Ugomarija in dr. Marija Fornasina.

Ozdravljenec sam, vsi njegovi in številne priče trdijo, da je ozdravel na čudežen način na priprošnjo služabnika božjega br. Riharda Pampurija. Končna sodba pa pritiča apostolski stolici, ki se bo ob svojem času izrekla, če je bilo ozdravljenje g. Bogdana Comanda iz Ločnika res čudežno.

DAROVI

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

N. N. 500; N. N. 3000; N. N., Gorica 1000; P. dr. - Gorica - v počastitev spomina † Jožefa Cigaja 5000 lir.

Za SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE

Iz Gorice: N. N. 3000; N. N. 1000; N. N. iz Jamelj 1000; N. N. iz Podgore 2000 lir.

Dobrotnikom se prisrčno zahvalujemo. Naj Bog povrne!

SODBE SE BOJĚ

V Slov. krščanski socialni zvezi v Trstu je že dalj časa kriza. Zvezo so pred leti ustanovili katoliški Slovenci, ki so potrebovali poseben političen forum v borbi za narodne pravice in proti komunizmu. SKSZ se je častno udeleževala političnega življenja. Načelno je bila jasna: krščanska, slovenska in protikomunistična. Pred dvema leti pa je zašla s prave linije polagoma na levo. Načelna jasnost je ginila; kazno je bilo, kot da organizacija leze v neko čudno odvisnost.

Članstvo je hotelo stvar razčistiti. Sklican je bil letos občni zbor, toda nekaj opričnikov znanega političnega generala je s kričanjem preprečilo redno delo občnega zbora. Določeno je bilo nato, da se bo vršil občni zbor mesec dni pozneje. Tedaj so premetili predsednika inž. Sosiča, da je nekaj dni pred občnim zborom brez pravega vzroka odstopil in popustil vsako delo. Istočasno je odstopil dr. Besednjak, a ta dela ni popustil. Odbora praktično ni bilo več, kajti dva člana sta izstopila, podpredsednik in blagajnik se pa dela nista udeleževala. Ostal je samo še tajnik dr. Mitja Bitežnik, ki pa ni bil izvoljen za tajnika na nobenem občnem zboru.

Zaradi tega je bilo članstvo primorano vzeti iniciativo v svoje roke. Če odbor ne more delati, ker ga ni, je pač treba sklicati izredni občni zbor in izvoliti nov odbor. Brez politične organizacije katoliških Slovencev na Tržaškem vendar ne moremo biti.

Toda ne! Dr. Besednjak, čigar senca pada že dolgo časa na vse delo slovenskih katoličanov, ima krute gospodarje, ki mu ne dovolijo, da bi zapustil stolček SKSZ, čeprav je nizek, preozek in sploh premajhen za človeka takega formata. Zato je moral za vsako ceno preprečiti občni zbor, na katerem bi verjetno zletel iz zveze. Samo kako! Sam v takih nevarnih zadevah ne nastopa rad v javnosti osebno. Rajši gleda pri priprtih vratih. Če le more, poišče kakšnega vročekrvnega, ki gre zanj po kostanj v žerjavico. To pot ga je bitro našel. Dovolite, da ga predstavimo: dr.

Mitja Bitežnik, neizvoljeni tajnik SKSZ. Ta je skočil na junaški mejdan, kjer kriči in vihti svoj papirnati cepce.

Naloga ni bila lahka. Odbor ves polomljen, članstvo nasprotno in nezadovoljno. Na občnem zboru bi odpihnilo še tisto podrtijo, ki je ostala od odbora. Zato je dr. Mitja odločil, da se občni zbor ne sme vršiti. Tekel je na sodnijo najbrž v podobnem razpoloženju kot takrat, ko se je vračal z nekakšnega kulturnega večera pri Sv. Križu, in dal zagroziti g. župniku pri Sv. Ivanu Salvatoreju Degrassiju in g. kaplana istotam Petru Sorliju s civilno in krvavo rihto, če se ne bosta pokorila in odpovedala občnega zbora. Kako pride č. g. Degrassi v to zadevščino, še ni dognano. Za g. Sorlija še ni tako čudno, ker je bil med ustanovitelj SKSZ. Tako! Sedaj pa le pazita, gospoda, ako nočeta, da Vaju da dr. Mitja zapreti v luknjo.

Pazi se pa tudi ti, slovenski delavec in delavka, ki hočeš javno in svobodno govoriti! Premisli dobro, preden odpreš usta, kajti za voglom stoji birič, ki te lahko izroči sodniji.

In ti slovenski učitelj, ki si SKSZ pomagaj ustanoviti, ki si delal pri njej in glasoval za njene kandidate, ko se je dr. Besednjak še sunčil preko meje, zapri usta in zakleni pamet, kajti sicer utegneš imeti ohodke okoli sodnije.

Pa ti, slovenski duhovnik, ki si stoletja in stoletja branil resnico in pravico, ki se nisi ustrašil ne fašizma ne komunizma, umolknj in podredi se ukazom dr. Mitja!

Če bi ne bilo žalostno, bi se človek smejal. Ti ljudje ne vedo, kako globoko so padli. S sodnijo grozijo, ko gre za idejno razčiščenje, kot da se ideje dajo zapreti v ječo. Italijanski sodni uradnik najbrž še nikoli ni slišal, da obstoji na Tržaškem kakšna Slovenska krščanska socialna zveza, niti da škripajo tod-le kak dr. Mitja v svetokriškem razpoloženju. Izvršil je svoje uradno opravilo, ostalo naj opravijo Slovenci med sabo. Da bomo opravili, o tem je neizrekljivi dr. Mitja lahko prepričan.

Četrtkove novice „Primorskega dnevnika“

Kdo ni še opazil, da »Prim. dnevnik« rad prinaša kako versko ali cerkveno novice ob četrtkih? Jeli to slučajno?

V četrtek 13. maja smo zvedeli iz tega lista, da so slovenski duhovniki v Sloveniji (člani CMD) demantirali »papeževo glasilo«, (to glasilo se imenuje »L'Osservatore Romano«), ki je pred nedavnim objavilo daljše in dobro dokumentirane članke o preganjanju vere v jugoslovanskih republikah. Te članke je »L'Osservatore Romano« povzel po reviji »La civiltà cattolica«.

Dokaz, s katerim »Pr. dnevnik« pobija omenjena dokumentirana poročila o preganjanju vere v Jugoslaviji, je pričevanje omenjenih duhovnikov CMD, da država plačuje duhovnike in daje denar za pravico cerkva. To vemo in tega ni nihče nikoli zanikal. Iz tega pa ne sledi, da so trditve »papeževega glasila« neresnične. Ko bo »Pr. dnevnik« izpričal, da se niso dogodila dejstva, ki jih »L'Osserv. Romano« navaja kot dokaz, da se v FLR vera preganja, bomo tudi mi verjeli »Pr. dnevniku« in bomo drugače pisali. Bodite odkriti, srčni in ne zakrivajte resnice z duhovniškimi plačami, penzijami in podporami. Sami dobro veste, da ni mogoče graditi socializma, kakršnekoli barve ali vrste, na verski podlagi in še najmanj na marksizmu. Vaš socializem ne bo cvetel, kjer sta živa versko prepričanje in življenje. Imejte toliko spoštovanja do svojega naroda in povejte mu resnico!

Zadnji čas objavlja Alighiero Tondi (nekdanji jezuit) v italijanskem glasilu komunistične partije daljše članke, v katerih hoče dokazati, da je na Poljskem, Madžarskem in Češkoslovaškem vera popolnoma svobodna, da uživa celo razne prednosti. Da je mogel take stvari napisati, je šel celo pogledat po omenjenih državah. Videl je pa precej slabo. Zato mu »L'Osservatore Romano« posveča kar po vrsti razne članke, da bi mu to dopovedal.

Njemu pravi list takole: V državah, kjer je na vladi komunizem, bi lahko kar z administrativnim odlokom »uničili« vero; ampak tako ne bi uničili verskega prepričanja, ki je vkoreninjeno v milijonih vernikov. Zato pa plačujejo duhovnike in zahtevajo od njih določene obveznosti (protiusluge). Ta plača naj bi bila nadomestilo za popolno vdanost na račun duhovniških obveznosti, cerkvene discipline in celo katoliškega nauka.

KAJ JE POLITIKA ?

Kdo ve, kaj je politika? Bodite brez skrbi, da je prav malo ljudi, ki vedo, kaj je politika. Zlasti ne vedo tisti, ki očitajo duhovnikom, da »delajo politikov« v cerkvi. Poslušajte par primerov.

1. Gospod kaplan iz Rojana je razposlal raznim družinam v župniji vabilo in opozorilo za marijanski teden. Mnogo takih vabil so odposlali po pošti v odprtih ovojnicah. Par dni pred začetkom tedna je g. kaplan prejel po pošti vrnjeno eno takih vabil. Vzrok ni znan. Niti ni znano, kdo je napisal na ovojnico naslov, na katerega naj bi se vabilo vrnilo. Novi naslov, napisan v italijanskem jeziku, je naslednji: Rojanska cerkev; politični oddelek.

2. Na božični večer sem šel v cerkev sv. Jakoba k slovenski sv. maši in pridigi. Med pridigo sta prišla v cerkev in se ustavila blizu mene mož in žena. Pridigar je marsikaj lepega povedal in oba sta zvesto poslušala. Ko je pa pridigar omenil v kratkih besedah, da so sedanji časi težki, je žena rekla svojemu možu: »Poslušaj, že

govori o politiki!« Mož je prikimal.

3. Jugoslovanske oblasti so klicale župnika na zagovor radi nekaterih zadev. Funkcionar, ki je spraševal župnika, pravi: »Vi se vtikate v politiko!« »Oprostite,« pravi duhovnik, »kaj pa je politika?« »Politika je vse!« odvrne funkcionar.

Sedaj si pa pomagaj, če moreš. Mogoče nam bo znal kdo izmed naših čitateljev povedati, kaj je politika in kaj sme delati tisti, ki se ne mara vtikati v politiko.

Lojze

Emigracija v Kanado

V kratkem bo prispela v Trst kanadska komisija, ki bo izbrala med begunci tiste, ki imajo potrebne pogoje za emigracijo. V poštev pridejo begunci iz vzhodne Evrope, ki živijo v begunskih taboriščih že izpred 31. decembra 1951.

CERKVENI GLASBENIK

M. FILEJ:

Naši zbori in Radio Trst II

Mnogokrat nastopajo tržaški in gorški zbori na radio postaji Trst II. Pevski zbori so veseli in ponosni, da smejo priti v poštev celo na slovenski radijski postaji Trst II. Zato izrekamo dolžno zahvalo vodstvu slov. radijske postaje, da je sprejela v svoje programe naše podeželsko zborovsko petje.

Tržaško in gorško ljudstvo posluša z velikim zanimanjem naše pevce. Se v večji meri jih posluša ter ocenjuje njihovo izvajanje vsa pevska zlahtaa, ki je precej številna in raznolična.

Za nas Goričane seveda pridejo v poštev večinoma le tiste radijske oddaje, ki jih lahko nemoteno poslušamo med dnem. V večernih urah smo mi Goričani, na žalost in ogorčeno jezo, prikrajšani skoro brez izjeme za vse oddaje naše radijske postaje, ker jo druge bližnje močnejše postaje prepričujejo, tako da, če poslušate, si ugonobite živce, ali, kar navadno storijo: zapreš aparat in jo jezno odkurijo.

Kdo bo rešil to nevarno in mučno zadevo? Zvedeli smo, da se je vodstvo slov. radijske postaje živo zanimalo, da bi uspešno odstranilo to pomanjkljivost. Ali končna rešitev pripada, kot se nam zdi, le višji oblasti. Naj bi torej one ustregle naši obči želji.

Pa vrnilo se k zbornemu petju. Upam, da ne bo nihče užaljen, če ga bo morda zadela kakšna beseda. Hočem biti objektivni, ker le z zdravo kritiko bomo zboljšali zborovsko petje na našem priljubljenem slov. Radiu Trst II.

Dobrimo do lepega zborovskega petja, moramo imeti:

1. KVALITETNO DOBRO ZASEDEN ANSAMBEL. Vsak pevovodja bo najprej zbral dobre glasove in jih razvrstil po višini in obsegu. Vsi izkušeni pevovodje priporočajo, naj bi bili nižji glasovi (alt in bas pri mešanem zboru in drugi tenor in drugi bas pri moškem zboru) številčno bolj zasedeni kot višji. Tako si boš zagotovil uravnovešenost glasov, kar je prvi pogoj lepega harmoničnega petja. Ni bolj mučno kot to, da poslušas mešani zbor, ki sestoji iz preveč evilečega soprana, iz krhlega, bojazljivega in siromašnega alta; iz piskajočega tenorja ter iz hrapavega basa, da le tu pa tam zaslišiš, posebno v visokih položajih, kakšno osamelo basovsko noto. Da se torej izogneš tej neodpustljivi pomanjkljivosti, zagotovi si pravilno izbero glasov. Dokler tega nimaš, ne hodi s svojim zborom pred občinstvo, še manj pa na radijsko postajo, ker ta »prešmetanje radijski mikrofon ti razgali vso pomanjkljivost zasedbe glasov tvojega zbora. In potem občinstvo obsodi tebe, dragi moj pevovodja! Zato je prvi pogoj lepega pevkega nastopa pravilna in uravnovešena zasedba glasov!

2. PRIMEREN PROGRAM PESMI
Od zbora, ki si ga komaj ustanovil ali ga vodiš šele malo časa, ne moreš zahte-

vati, da bo takoj zletel za tabo v umetniške glasbene višine. Ti bi imel mnogo brezplovnega truda, zbor pa malo uspeha. Ti se boš čutil žalostnega in razočaranega, pevcu pa ponižane in ranjene v svojem samoljubju. Tedaj bi bilo vsega konec.

Dejstvo je, da si zbori, ki nastopajo na Radiu, stavijo prezahtevne programe. Hočejo se »pokazati«, da zmorejo tudi najbolj umetniške pesmi in dodajo le tu pa tam kot dopolnilo programa kakšno narodno pesem. Taka izbira programa za prve nastope gotovo ni posrečena. Bolj hvaležen program bo, ako bo sestavljen iz narodnih pesmi. Pevec jih bodo lepo zapeli, občinstvo z veseljem poslušalo in pevovodja ter pevski zbor bodo z občudovanjem pohvaljeni.

Zato izbiraj najprej v program preproste narodne pesmi. Izbira odvisi seveda od okusa. Toda vsaka narodna pesem je gotovo lepa. Ako zna pevovodja pevcem pravilno prikazati pesem, se je bodo gotovo lotili z veseljem, tudi če je pesem preprosta. Verjemi, da v narodni pesmi je toliko sončne lepote, pristne ljubezni, žarkega veselja, mehke sanjavoosti, da bo ena ali druga teh vrtilin gotovo zajela srce pravega pevca.

(Sledi nadaljevanje)

IZ SLOVENIJE

POPRAVLJAMO

Iz »Slov. poroč.« zvezo, da msgr. Kimovec ni bil obojen na 10 mesecev zapora, kot smo svoj čas poročali, temveč da je doma. Vest, ki smo jo prinesli na podlagi zasebnih poročil, s tem popravljamo. Toda to ne pomeni, da vera v Sloveniji ni preganjana in da msgr. Kimovec ni bil prej že večkrat obojen. — Glede naše in njihove resnicoljubnosti pa čakamo, kdaj bo »Slov. poroč.« popravil potrjeno poročilo o papeževem blagoslovu inž. Bartoliju, o Mar. letu in Vatikanu itd.

NOVA MAŠA V ČRNEM VRHU

V nedeljo 9. maja so imeli v Črnem vrhu nad Idrijo novo mašo. Pel jo je č. g. novomašnik Gasper Rudolf iz Lomov pri Črnem vrhu iz znane Rudolfove družine, ki ima sorodnike tudi v Gorici. Črnovski novomašnik je edini novomašnik goriske nadškofije v letošnjem letu. Toda tudi v tukajšnjem delu nadškofije vlada letos velika suša, saj bosta le dva novomašnika.

JUGOSLAVIJA ZMAGALA

V nedeljo 16. maja je bila v Beogradu mednarodna nogometna tekma med reprezentanco A iz Velike Britanije in Jugoslavije. Jugoslavo ni so se tega srečanja zelo bali, ker so prejšnjo nedeljo tako nesrečno igrali zoper Belgijo. Toda proti pričakovanju so odločno zmagali z 1-0 (0-0). S to zmago je ugled jugoslovanske reprezentance zopet močno zrastel in njeni izgledi za zmago na svetovnem srečanju v Švici prihodnji mesec dajejo precej upanja.

KULTURA

Izšla je knjiga slovenskih Marijinih pesmi

Še do včeraj smo Slovenci radi s ponosom poudarjali, da smo veren Marijin narod. Ali pa lahko to tudi še danes izpričamo, tako zgovorno, kot smo izpovedovali morda še pred desetimi leti in kot v Marijinem letu dokazujejo drugi narodi? Gotovo je prvi namen razglašene Marijinega leta pokazati svetu pot k Mariji in poglobiti njeno čiščenje. Sijajno pa se s tem dopolnjuje tudi pravkar omenjena misel — poiskati silnice slovenskega življenja v preteklosti, ki vodijo do Marije, oživiti jih in z njimi pred svetom izpričati bistvo slovenskega človeka.

Romarske cerkvice, številni blesteči oltarji nebeske Gospe na gorah, znamenja sredi slovenskih vasi, marijanska pripoved in pesem so najstarejše priče predanosti slovenskega človeka Materi božji. Prikazati ves ta intimno slovenski svet v luči Marijine slave bi bila sila hvalevredna naloga, dasi bi segla tako na široko, da bi jo komaj zmogel en sam človek.

Svojevrstna in vsega priznanja vredna pa je bila zamisel Slovenskega odbora za proslavo Marijinega leta v Trstu, ki jo uresničuje s tem, ko prav te dni pošilja na naš knjižni trg SLOVENSKE MARIJANSKE LIRIKE, knjigo slovenskih, Mariji posvečenih pesmi. Le ozko torišče je obdelano

sel med nami. In obe ti dve poslanstvi sta vzvišeni, vredni Marijinega leta, v katerem sta bili porojeni in uresničeni.

Kaj več o knjigi bo povedala kritika. Prvi radovednosti ljubiteljev Marije, slovenske kulture in lepe knjige bo pač zadovoljeno, če povemo samo to-le:

SLOVENSKA MARIJANSKA LIRIKA prinaša na 66 straneh izbrano liriko, na 6 straneh pa sledi esej o slovenski Marijini pesmi izpod peresa urednika Rika Lavrina.

Knjiga je tiskana na najboljšem papirju. Njena oprema je izredno lepa, delo našega znanega ilustratorja Vilka Čekute. V knjigi so tudi štiri sijajne reprodukcije najlepših slovenskih Marij.

»Slovenska marijanska lirika« je v Trstu in Gorici naprodaj v vseh slovenskih knjigarnah in pri č. gosp. poverjenikih. Njena cena je za to, kar prinaša, in za razkošno opremo izredno nizka — 250 lir.

Odhod v Avstralijo

V četrtek 13. maja je z ladjo »Castel Verdea« odšlo zopet 700 Tržačanov v Avstralijo. Med njimi so bili večinoma brezposelni, vendar je bilo tudi precejšnje število članov civilne policije, ki jim njihova sedanja zaposlitev ne nudi dovolj garancije za bodočnost. Kakor vedno, je bil tudi v tem transportu lep odstotek Slovencev. Še celo iz Gorice so nekateri odšli. Po Trstu krožijo govorice, da pripravlja izseljeniška družba CIME nov koncept za Avstralijo. Družba sama je te novice zanikala. Ni pa izključeno, da bi do tega v doglednem času ponovno ne prišlo. Zato opozarjamo vse naše ljudi, ki so naselili tej propagandi, naj dobro premislijo, predno se odločijo za ta stokrat tvegan korak. Naj premislijo predvsem žene in matere, kako jim bo težko v tujini, ko ne bodo mogle opravljati več svojih verskih dolžnosti tako kot doma. Premnože so le tu našle vso svojo tolažbo in moč, sedaj pa jim bo še ta zadnja tolažba odvzeta. Za bodočnost otrok jim gre. Dale jim bodo mogoče kos grenkega tujega kruha, krščanske vzgoje pa jim ne bodo mogle dati, ker bodo same postale mlačne. Za Boga in za narod bo marsikaj njihov otrok izgubljen. Naša pravica in dolžnost je, da si izvojujemo dostojni obstoj na naši zemlji. To naj bo naš cilj.

Sv. Peter ob Nediži

V oblačnem jutru dne 5. maja nam je veliki zvon farne cerkve oznanil nepričakovano smrt našega župnika, preč. Antona Bertoni-ja, častnega kanonika čedadskega kapitlja.

Ker ni bil vstal ob navadni uri, je domaći kaplan vstopil v spalno sobo in ga našel mrtvega. Pokojni monsignor je že dalj časa bolehal na sreč, saj je lansko leto več mesecev prestal v bolnici, ampak v zadnjih tednih se je bil toliko pozdravil, da je mogel že sam vršiti svoje duhovne dolžnosti. Na predvečer svoje smrti je sam vodil šmarniško pobožnost in je dolgo pridigal. Nepričakovana smrt g. župnika je napravila globok vtis med verniki. Bil je prvi furlanski župnik v slovenskem Sempetru. Rodil se je v Remanzaku v Furlaniji, študiral je v Vidmu, postal duhovnik leta 1913, bil za kaplana na Stari gori, v Corno di Rosazzo in nato župnik v Gijanu pri Čedadu, dokler ga leta 1935 niso poslali v Sempeter kot naslednika kanonika Petričiča.

Pokojni monsignor ni znal niti besedice jezika svojih domačih cvčič, je pa vžival največje zaupanje in največjo podporo cerkvenih in vseh drugih oblasti, tako da je v 18 letih mogel preobraziti tisočletne karakteristike nediskih dolin, četudi je njih duša ostala vedno ista, ker vstisnjena od samega Boga.

V spoznanje za tako velike zasluge mu je bil napravljen veličasten pogreb, ki se je vršil dne 7. tekočega. Vodil ga je, kot zastopnik videmskega nadškofa, preč. g. dekan čedadskega kapitlja, ob navzočnosti 6 kanonikov in čez 80 drugih duhovnikov. Spreveda so se udeležili zastopniki domačih in deželnih oblasti, vse ljudske, srednje in strokovne šole in zelo dolga vrsta pogrebnikov, ki so prišli tudi iz Gijana in iz Čedada.

Po maši je preč. dekan prečital dolgo pismo starega videmskega nadškofa, v katerem je nadškof orisal zasluge pokojnega župnika na stako važnem in delikatnem položaju, kakor je Sempeter, in poudaril, da »bo zelo težko mu najti vrednega naslednika.«

Njegovo truplo so popoldne prepeljali v rojstno vas Remanzako in ga pokopali v domačo zemljo. Tudi nediski duhovniki so se udeležili spremstva in v njegovi rojstni vasi pogrebnih molitev na domačem pokopališču za dušo svojega prečastitega dekana. Naj v miru počiva v domači zemlji!

STRŽAŠKEGA

Slovenska prosveta v Trstu

VLJUDNO VABI TRŽAŠKE SLOVENCE
NA MAJSKI VEČER
RELIGIOZNE LIRIKE

SPORED:

- V uvod: Vinko Beličič
D. Faigelj: »Kar leze ino gre«, star napev, poje moški zbor
D. Faigelj: »Naj pride kdor bolj zna...«, star napev, poje moški zbor
Narodna: »Božje rojstvo«, melodram, recitira Drago Petkovešek
F. Prešeren: Iz »Krst«, S. Gregorič: »Dekletova molitev«, melodram, recitira Krasulja Suhadolčeva
Schubert: »Ave Marija«, poje baritonist Marijan Kos
Stritar: »Turki na Slevic«, O. Zupančič: »Na Bledu«, melodram, recitira Drago Petkovešek
G. Rihar: »Marija ljuba Matie«, poje moški zbor
N. Hladnik: »Marija pomočnica«, poje moški zbor
A. Vodnik: »Ave Marija«, melodram, recitira Krasulja Suhadolčeva
I. Cankar: »Četrta postaja«, melodram, recitira Jože Peterlin
Massenet: »Spomni se me...«, poje baritonist Marijan Kos
J. Lovrenčič: »Marija s Stare gore«, P. Golia: »Procesija«, A. Gradnik: »Madona«, melodram, recitira Jože Peterlin
B. Šček: »V Marijinem vrtu cvetov«, poje mešani zbor in bariton solo
A. Schwab: »Zdrava Marija«, poje mešani zbor, sopran in bariton solo
S. Janežič: »Mater sem srečala, L. Piščanc: »Adventne noči«, R. Vodeb: »Nikogar več ne čaka«, Bršljanski: »Devici Mariji Bršljanski«, melodram, recitira Stanko Janežič
A. Mav: »Kako si nam draga«, poje mešani zbor
M. Filej: »Slavi Te, Marija«, poje mešani zbor, moški zbor, sopran in bariton solo

Na akademiji sodelujejo člani Slovenskega odra iz Trsta, pevski zbor Slovenskega kat. prosv. društva iz Gorice pod vodstvom prof. Mirka Fileja, baritonist prof. Marijan Kos, pri klavirju pianist Marij Sancin.

Prireditel bo v soboto dne 22. maja ob 20.30 v Avditoriju Zavezniške vojaške uprave v Trstu. Vstopnice lahko dobite pri slovenskih duhovnikih in v trgovini Lupša, ulica Coroneo (nasproti sodnije). Zamudniki jih boste dobili še tik pred pričetkom prireditve v bližini Avditorija.

Vabljeni tudi goriški Slovenci!

Slovenski otroci v Trstu pojdejo tudi letos na počitnice

»Slokada« ima namen organizirati počitniško kolonijo v Karniji ali pa v Cadore. Letos bo uživalo počitniške kolonije nekaj nad tisoč slovenskih otrok iz Trsta. Od teh pojde verjetno okrog šest sto otrok v Jugoslavijo, ostali se bodo porazdelili v tri kolonije, dve koloniji na STO-ju, kolonija »Slokada« pa pojde tudi letos v hribe. Saj drugačna rešitev bi ne bila priporočljiva. Zakaj v bližini tržaško okolico imajo možnost iti otroci pogosto v spremstvu s svojimi starši. Otroci italijanskih šol

gredo vsako leto na gorski zrak ali pa k morju v Gradež. Slovenski otroci čutijo iste potrebe, ker so italijanskim enaki z ozirom na tesna stanovanja v dušnem poletnem ozračju. »Slokada« bo mogla organizirati kolonijo le z velikodušno pomočjo zaveznikov, ki bodo prevzeli skoro vse finančno breme. Kakor vedno, je tudi letos obljubila svojo pomoč Postbellica. Kolonija se bo tudi letos izvedla v okviru posebnega urada conskega predsedstva, ki kordinira priprave vseh v poštev prihajajočih ustanov ter ima nad kolonijami svojo kontrolo. Priznati je treba ZVU, da je pokazala razumevanje za potrebe slovenskih otrok, ker je omogočila otrokom, ki jih starši žele poslati na gorski zrak, da niso vsi prisiljeni iti na letovanje v kolonije, ki ne odgovarjajo potrebam svobodnih ljudi. Conski urad za kolonije gre »Slokadu« že v začetnih pripravah na roko, za kar mu gre vsa zahvala. Edino, kar bi si želeli, bi bilo, da bi bilo mogoče društvu zvišati število razpoložljivih mest, ker je zelo veliko prosilcev.

Birma za slovenske otroke v Trstu

Kakor že več let bo tudi letos na praznik sv. Petra in Pavla v župni cerkvi Novega Svetega Antona v Trstu birma za slovenske otroke. Čeprav je malo pozno, ker se šole končajo že z junijem, naj vendar slovenski starši poskrbijo, da bodo sli njihovi otroci ta dan k sveti birmi.

Otvoritev otroškega vrtca na Proseku

V tem tednu se je končno Prosečanom izpolnila dolgo pričakovana želja, ko so v vasi otvorili otroški vrtec. Obiskovalo ga bo 70-80 otrok, kar dovolj jasno govori, kako zelo je bil potreben slovenski otroški vrtec v tem okraju. Obe vrtnarici sta tudi že imenovani.

Sv. Vincencij

Evhariščno-Marijin teden smo kar lepo obhajali in ob veselju razpoloženi vkljub grdemu vremenu zaključili. V zahvalni pesmi smo Bogu povedali, da se zavedamo, da smo z njegovo pomočjo dosegli vsaj nekaj uspeha. Udeležba zjutraj in zvečer je bila zadovoljiva, saj smo videli pri teh pobožnostih precej obrazov, ki jih drugače pri nedeljski maši ob 7h ni redno opaziti. Radi pozne ure zvečer in zgodnje ure zjutraj so mogli prihajati le verniki, ki stanujejo v bližini cerkve, pa so bile klopi kar skoraj v celoti zasedene. Seveda je bilo število odsotnih, čeprav okrog cerkve stanujočih, le preveliko; ali bo za te mlade neke potreben misijon trdih preizkušenj? Pridirjarji so nam odkrivali bogastvo resnice in milosti, na katerih mora aktiven katoličan graditi svoje osebno versko življenje in apostolsko delavnost. Njim in pa pevskega zboru, ki je tako navdušeno prepeval pri maši in večerni pobožnosti, izrekamo vsi udeleženci iskren Bog plačaj!

Barkovlje

V nedeljo smo lepo zaključili »Marijin teden«. Nebo nas je preizkušalo in dež je hotel zabraniti, da bi verniki napolnili cerkev in pohiteli k Mariji. Kdor res pozna naše Barkovlje, ve, da tu ni samo krasno

obrežje sinjega Jadrana, ampak da so strma pobočja, kjer do posameznih skupin naših domov vodijo bolj kozje stezé, kot slikovitih Barkovelj vredna pota, in stopnice, ki ob večernih urah skoro onemogočajo pot do obrežja in v cerkev. Pa prisrčnost božje besede, ki jo je sejal pridigar — domačnost naše cerkve in ubranost ljudskega petja pod vodstvom nadvse požrtvovalnih cerkvenih pevk, so vsak dan zjutraj in zlasti zvečer ter posebno ob sklepnih pobožnostih zbirale veliko število Marijinih otrok, mladih in starejših, ki so polnili božji hram. V zahvalni pesmi in lepih Marijinih melodijah smo se poslovlili od nebeške Matere, h kateri pa se bomo še vedno vračali ves majnik, da poglobimo svojo ljubezen in privabimo še druge k Materi Mariji. Vsem, ki so pomagali pri »Marijinih dnevih« najlepša hvala! Marija, vodi nas skozi življenje k večni sreči in nam stoj ob strani vsak dan in prosi za nas!

Priobčujemo sledeči popravek:

Vaš tržaški dopisnik me prav dobro pozna in prav dobro ve, da jaz nisem bil

nikdar »fašiste« in tem manj »fašistone«. Ako te ponovne zlonamerne žalitve v teku meseca maja t. l. ne boste popravili na vidnem mestu v Vašem cenjenem listu (v stolpu »S Tržaškega«), kakor je zakonito predpisano, bom primoran nastopiti pri sodnji v bran moje osebne časti.

S spoštovanjem

HINKO MEDIC
višji šolski nadzornik
v Trstu

Večerni govori msgr. J. Ukmarja

V okviru evharistično-marijanskih proslav, ki bodo trajale v Trstu od 27. maja pa do 6. junija, bo imel msgr. dr. Jakob Ukmar vrsto večernih govorov v kapucinski cerkvi na Montuzzi.

Govori bodo v dneh OD PETKA 28. MAJA PA DO TORKA 2. JUNIJA vsak večer ob 19.30 uri.

Poskrbite, da bo udeležba številna! Naj vse služi večjemu spoznanju Boga in Marije!

Z GORIŠKEGA

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

GORIŠKIH SREDNJIH ŠOL

Opozarjamo starše in sorodnike dijakov, da bodo naše srednje šole tudi letos nastopile z običajno šolsko prireditvijo in sicer na Vnebohod 27. maja in v nedeljo 30. maja točno ob 20.30 na dvorišču Šolskega doma v ulici Croce.

Pestri spored bo obsegal pevske točke, balet, šaloigro »Privatistov izpite«, dramo »Skopi vitezi« in spevoigro z odrskim prizorom.

Nastopajo dijaki in dijakinje vseh štirih slovenskih srednjih šol.

Vabila bodo te dni na razpolago v šolskih tajništvi, v Katoliški knjigarni, v knjigarni »Carducci« in na deželi pri poverjenih. Sprejemali se bodo prostovoljni prispevki za pomoč potrebnim dijakom. Zato in ker bo prireditel nudila tudi umetniško razvedrilo, pričakujejo naši dijaki obilno udeležbo.

Za povratek se bodo gostje iz bližnje okolice lahko poslužili Ribijevih avtobusov, ki bodo odhajali po končani prireditvi s Travnika.

KOROŠKI VEČER

BO V PETEK OB 21. URI V DOMU BREZMADEŽNE. NASTOPAJO KOROŠKI DIJAKI Z VESELOIGRO »NEVESTA IZ AMERIKE«.

VABIJA PRI VHODU

V NEDELJO 23. MAJA OB 4.30 POPOLDNE SE BO V DVORANI MAR. DRUŽBE NA PLACUTI PONOVILO

AKADEMIJA

KI JO JE SIROTIŠČE SV. DRUŽINE PRIPRAVILO ZA PRVOOBHAJANCE. VABLJENI VSI IN ZLASTI OTROCI.

Seja občinskega sveta v Gorici - Vodovod v Štandrežu

Mestni občinski svet se je pretekli četrtak po daljšem presledku zbral na redni seji. Župan je podal poročila glede svojega zadnjega potovanja v Rim, kjer je dosegel državni prispevek za dograditev tako dolgo pričakovanega vodovoda v Štandrežu. Državna blagajna bo dala na razpolago dolgoročno posojilo, pri izplačevanju katerega bo sama prispevala s tri odstotnimi letnimi prispevki. Slovenski svetovalci so se županu zahvalili za prizadevanje in prosili, da bi se predpisane formalnosti čim prej uredile, da bi tako Štandrež prišel do tako potrebnega vodovoda. Na dnevi

red je prišlo nato vprašanje proste cone, ki goriškemu prebivalstvu ni prinesla nikakih ugodnosti, kakor je bilo v začetku pričakovati. Svetovalci Zuccali je že v

marcu poslal goriškemu županu interpelacijo, v kateri je zahteval pojasnila glede delovanja proste cone. Župan je izjavil, da so povisek na olje odredili goriški trgovci z namenom, da bi tako prišli do potrebne denarja za gradnjo teletovadnice. Prav tako so goriški grosisti izročili izkupiček, ki so ga dobili pri prodaji sladkorja proste cone, fondu za zimsko pomoč in za goriške onemogle. Iz tega je razvidno, da imajo glavno besedo pri prosti coni le goriški veletrgovci in da javnost ni niti najmanj obveščena o delovanju proste cone.

Prvo sv. obhajilo v Gorici

V cerkvi sv. Ignacija na Travniku smo tudi letos doživeli lep praznik prvega sv. obhajila. Lepo število malčkov je v nedeljo 16. maja prvič prejelo Jezusa v svoje srce. Bili so dobro pripravljeni za kar gre zahvala požrtvovalnim gg. kaplanom, gosposodičnim učiteljem in staršem. Po slovesnosti v cerkvi so bili prvoobhajanci pogosteni v šoli v ulici Croce. Popoldne, po blagoslovu na Travniku, pa so otroci Slov. sirotišča priredili prvoobhajancem in njihovim staršem prisrčno proslavo.

Pevma

V nedeljo 16. maja je nenadoma umrla 69-letna Marija Drnovšek vdova Bensa. Popoldne je bila še pri sv. maši, popoldne pri šmarncih, obiskala je hčer. Ko je šla počivat, je začutila slabost, poklicala na pomoč in že je ni bilo več med živimi. Bila je dobra, mirna, skrbna žena in mati. Lep pogreb je pokazal, kako so jo vaščani cenili. Bog ji daj večni mir! Potrtim sorodnikom - zlasti otrokom iskreno sožalje!

Romanje Dekl. krožka v Dol

Preteklo nedeljo so priredili romanje v Dol Dekliški krožki naših duhovnj. Lepo število deklet je prišlo kljub tako pustemu vremenu. Proti vsakemu pričakovanju so bili zastopani vsi krožki, nekateri z izredno velikim številom. V začetni kapeli je iz dekliških gri vrela navdušena pesem, zlasti ko so dovršeno zapele novo himno za marijansko leto »Brezmadežna«. Zelo mogočna je ta pesem, ko jo poje močan zbor, kot je bilo to v Dolu pri skoro pol drug sto dekletih. Tudi izven kapele pri narodnih pesmih in prigrizku je bilo zelo veselo razpoloženje. Vsa zadovoljna so odhajala dekleta iz Dola, čeprav jih je na potu domov spremljal dež.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

DARILNE POŠILJKE

naročajte samo pri stari, svetovnoznani, v tej stroki specializirani tvrdki vašega zaupanja

CITRUS

IMPORT & EXPORT

Lastnik: Aleksander Goljevšček

TRST - Ul. Torrebianca 27 - Telefon 2-44-67 - Poštni predal 522
kjer boste najsolidneje postreženi.

Poleg živih pošiljamo tekstilno blago, namizni pribor, porcelan, radijske aparate, bicikle, motocikle, motoscootere, harmonike in druga glasbila, pisalne in računske stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike (frizidere), gospodarske stroje in sploh vse za gospodarstvo in gospodinjstvo.

Vsi kupujte srečke za Katoliški dom v Gorici!

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta

POVEST

»Ljubi moj Koritnik, še prezgodaj pridemo tja. Sicer vam povem, da je ni patrone v mojem tarmistru, ki bi stala kakoga človeka življenje...« je izpregovoril Andrejček in se oziral po svojem gospodu, ki je jahal ob kompaniji.

»Ne laži in ne zarekuj se, Andrejček! — Ali ti ali jaz! — tako si bom mislil, ko začnemo pokati na Ruse. Oni znajo. Z Japonci so se tolkli in ne bo se lahko z njimi metati!« je ugovarjal Krapežev Tone. »Jaz ne bom nikomur nti lasu skrivil. Naši bratje so se postavili Andrejček. »To je Koritnikova modrost, ki malike rezlja in se ne zna tepstila je posegel med pogovor Urh.

»Ali je treba vojske? Ne gremo, bi rekli vsi in sli domov...« je Andrejček prodajal svojo modrost, ki jo je v resnici imel od Koritnika.

»Molči, če ti je glava ljuba. Ali misliš, da so krog tebe sami fantje z Golega brda?« se je razjezil Koritnik.

»Kaj? Tudi mi ne bomo delali samote.

Pokali bomo in se bili do zadnjega. Tudi naši bajoneti so brušeni. Živjole!« je vpil Krapež.

»Ta vojska bo moja smrt...« je vzdihnil Gruden.

Vsi so umolkli. — — — Na postaji so stale dolge vrste voz, stroji so se prepeljavali po tračnicah, para je šumela iz njih, vse se je trlo ljudi. Gospe so delile med vojaštvo cigarete, električni zvoncei so brneli, velik šum in hrum je kipel pod razpaljeno poletno nebo.

Andrejček se je moral ločiti od tovarišev. Držal je stotnikovega konja in čakal, da pride na vrsto, da ga spravi v voz. Ob strani je stal njegov gospod in se pogovarjal malomarno z gospo, ki je bila oblečena v črno in je imela z gostim pajčolanom zastrto lice.

— Bog vedi, ali je žalostna? — si je mislil Andrejček in miril konja. Žival je strigla nemirno z ušesi in na vsak rezget čudno hrzala.

— Še konji vedo, da gredo na vojsko! — je nadaljeval Andrejček svoje premišljevanje.

»Otroci — sirote — Rusi — kroglja — smrt — pazi se!« — Andrejčku so bile v presledkih te be-

sede na uho iz pogovora med gospodom in gospo.

— Vendar se boji zanj! — je mislil Andrejček. — Vse mu je odpuštilo... Kako lepo je, če se more človek tako posloviti od svojeje. Gospodom je laže. Nje so smeli domači spremiti do sem. Nam pa to ni dovoljeno...

Nekje je zapel rog znamenje za odhod. Andrejčkov gospod in gospa sta se poslovljala. Stotnik je stopil k vozu in vprašal: »Ali je Fric dobro oskrbljen? Glej, da se ti ne odtrga s povoda! Med vožnjo ima svoje muhe... Z glavo mi plačaj zanj...«

»Pokorno javljam, vse v redu, gospod stotnik.«

»Tako, zdaj se ples začne!« se je stotnik rezko zasmeljal in se obrnil h gospo.

»Oton, ravnaj lepo z Andrejčkom!« je zaprosila gospa.

»Bah, to je moja skrb...« je odgovoril stotnik.

»Pazite na gospoda, zaradi mene in otrok! Pišite nam, kako mu bo! Varujte ga, branite ga, ne izpustite ga niti za hip izpred oči! Zbogom Andrejček.«

Segla mu je v roko in Andrejček je začutil, da mu je stisnila svetinjico v dlan.

OBVESTILO

TRVDRKA G. KERŽE

TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radiospremjavnike, glasbila, pisalne, šivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike - Frigideires, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjavč namizni pribor, porcelan, bicikle, motoscooters itd, itd., Vas vljudno vabimo, da se zglasite osebno ali pismeno pri nas na zgornjen naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!

»Moj mož se ne boji ne pekla ne neba. Smrt pride, kadar pride, pravi on. Vi mislite gotovo drugače. Mislite na to, če pride kaj hudega!« je skoraj šepetala. »Mislim bom...« je odgovoril Andrejček. »Olga, ali se boš od hlapca tako dolgo in sentimentalno poslavljala?« Odšla sta. Andrejček ni vedel, kaj je sentimental-

no, vendar je razumel gospojino slovo. — Boji se zanj, ubožica, in vendar ni vreden ene same lepe besede... — je mrdroval Andrejček in ogledoval zlato svetinjico, ki mu jo je bila dala gospa. — Njemu je bila namenjena, pa je ni hotel... Tako bi jaz vse to razumel... Zverina je ta moj gospod... (Se nadaljuje)